

[Aksel Larsen.]

længere ned end til de 21 år, men som i hvert fald ikke har villet være med til at forråde de 21 år. Vi er af den opfattelse, at således som forholdene er i Danmark, når man tager den øvrige lovgivning i betragtning, vil 21 års valgretsalder være en rimelig løsning, fordi det nu engang er fastsat, at den personlige myndighedsalder er 21 år.

Der bliver som motivering for det ændringsforslag, der her er stillet, sagt, at selv om man er tilhænger af 21 års valgretsalder, har man resigneret for at bane vej for en forfatningsrevision; noget sådant blev jo sagt bl. a. af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard. Det er virkelig meget interessant at høre det ærede medlem docere det. Jeg har ved andre lejligheder hørt ham docere, at den eneste måde, hvorpå man med sikkerhed kan skaffe 21 års valgretsalder og samtidig gennemtvinge en forfatningsreform, er at man nu ved rigsdagsbeslutning sænker valgretsalderen til de kommunale valg til 21 år. Noget sådant har det ærede medlem doceret så indtrængende, at han i hvert fald fuldkommen har overbevist mig om, at det er den eneste farbare vej, og derfor er det mærkværdigt, at det samme ærede medlem nu står op og siger det stik modsatte: at ved at lave 23 års valgretsalder til kommunale valg baner man vej for en forfatningsreform.

Der er sluttet et forlig mellem 5 partier. Dette forlig går slet ikke ud på, at der skal gennemføres en forfatningsreform. Det giver ingen som helst sikkerhed i så henseende, og ærlig talt, hvis man får det resultat ud af arbejdet i det udvalg, som man i går på konservativ foranledning besluttede at nedsætte, har jeg mine tvivl om, hvorvidt det vil gå så glat med at nå til enighed om en forfatningsrevision. Det, forliget går ud på, er, som jeg tidligere har måttet oplyse, at de høje forligspartier skal søge at nå til enighed om en forfatningsrevision, de skal vise god vilje. Det er alt. Dermed har man ingen som helst sikkerhed for, at forfatningsrevisionen kommer, men man har sikkerhed for noget andet: at nu bliver valgretsalderen også til de kommunale valg låset fast ved de 23 år. Forliget går jo oven i købet ud på, at ved kommunale valg må valgretsalderen ikke være lavere end ved rigsdagsvalg. Hidtil har det været således, at den kommunale valgretsalder uafhængig af forfatningen kunne bruges som løftestang og er blevet brugt som løftestang, men det vil man altså ikke mere have. Det eneste, der er sikkert ved forliget, er, at i stedet for at gennemføre forslaget om, at valgretsalde-

ren til kommunevalg skal nedsættes til 21 år, sætter man den nu til 23 år, og så har man et eller andet meget usikkert håb om, at man skal få en forfatningsrevision, om hvis indhold og betydning vi i øjeblikket ingenting ved.

Det, vi også er sikre på, er det, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard ved forskellige lejligheder så sagkyndigt har bevist: at hvis man nu nedsatte valgretsalderen ved kommunevalg til 21 år, ville umiddelbart efter kommunevalgene i 1950 modstanden mod 21 års valgretsalderen også til rigsdagen smuldre bort, så ville denne hindring for en forfatningsrevision være ryddet af vejen, og så ville vi kunne få forfatningsrevisionen lige så tidligt, som vi får den, hvis de høje forligspartiets skønneste drømme går i opfyldelse.

Derfor er det forlig, der er sluttet, ikke et demokratisk, men et reaktionært forlig. Det er et attentat mod ungdommen, og det må virkelig forbavse, at man kan gå dertil.

Nu er det jo desværre det ærede medlem hr. Holger Eriksen, der er ordfører for socialdemokratiet. Ja, det er ikke sådan, at jeg har noget imod, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen er ordfører, men det ville have været behageligere, hvis det havde været det ærede medlem hr. Gustav Pedersen, som er socialdemokratiets gruppeformand, og som i hele det hidtidige arbejde eller manglende arbejde i forfatningskommissionen har været den, der stærkest docerede teorien om, at kun over socialdemokratiets lig ville man komme til en valgretsalder, der var højere end 21 år. Det ærede medlem har i forfatningskommissionen erklæret for os, at socialdemokratiet ville ikke under nogen omstændigheder være med til en forfatning, hvorefter der var en højere valgretsalder end 21 år, og det ærede medlem har erklæret, at socialdemokratiet ingen mulighed har for at afvige fra kravet om 21 års valgretsalderen. Det viste sig, at alt dette var mundsvejr, og derfor er det, jeg siger, at det havde egentlig været hyggeligere, om vi havde haft det ærede medlem hr. Gustav Pedersen at diskutere med, men det har vi altså ikke.

Under alle omstændigheder, vil vi modsætte os det stillede ændringsforslag, og jeg vil have lov til at udtrykke min personlige beklagelse af, at den højtærede indenrigsminister vil medvirke til noget sådant; det havde jeg ikke ventet. Vi vil stemme imod ændringsforslaget og fastholde de 21 år.

Vi er klar over, at der er sluttet et forlig, et af de mange såkaldte storpolitiske forlig,